

بررسی اثرات سن، مدت و علت ناباروری و تعداد فولیکول‌ها بر میزان موفقیت تلقیح داخل رحمی اسپرم

حسن حسینی بافرانی^{۱*} (Ph.D)، معصومه عابدزاده^۲ (M.Sc)، فاطمه فروزان‌فرد^۳ (M.D)، زهره طبسی^۳ (M.D)

۱- دانشگاه علوم پزشکی کاشان، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات علوم تشریحی

۲- دانشگاه علوم پزشکی کاشان، دانشکده پرستاری و مامایی، گروه مامایی

۳- دانشگاه علوم پزشکی کاشان، دانشکده پزشکی، گروه زنان، زایمان و نازایی

چکیده

سابقه و هدف: شیوع ناباروری در کل جامعه حدود ۱۵-۱۰ درصد می‌باشد. یکی از روش‌های درمان نازایی، تلقیح داخل رحمی اسپرم (Intrauterus insemination, IUI) می‌باشد. میزان موفقیت این روش تحت تاثیر عوامل مختلفی قرار دارد. در مطالعات مختلف مشخص گردیده است که با تحریک تخمک‌گذاری و انجام IUI، شانس موفقیت حاملگی، در زوج‌های نابارور به‌ویژه ناباروری با علل مردانه افزایش چشم‌گیری داشته است. این تحقیق با هدف بررسی میزان موفقیت IUI و تعیین عوامل مرتبط با موفقیت آن انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: اطلاعات ۱۲۰ بیمار (سن بین ۲۰ تا ۴۲ سال) که طی سال‌های ۱۳۸۷-۱۳۸۴ به مرکز درمان ناباروری کاشان مراجعه کرده بودند بررسی شد. نمونه مایع منی در بیماران طبق دستورالعمل سازمان بهداشت جهانی و به روش Swim-up و Percoll gradient تهیه و از سوسپانسیون بالای رسوب یک میلی لیتر برای تلقیح داخل رحمی استفاده گردیده بود. پس از مراحل آماده سازی نمونه، آزمایش اسپرموگرام و محاسبه تعداد اسپرم و تحرک آن انجام شده بود.

یافته‌ها: میزان حاملگی در زنان کم‌تر از ۴۰ سال به‌طور معنی‌دار بیش‌تر از زنان مسن‌تر بوده است ($p < 0.007$). میزان حاملگی در مدت زمان ناباروری کم‌تر از ۶ سال در مقایسه با مدت زمان ناباروری طولانی‌تر به‌طور معنی‌دار بیش‌تر بود ($p < 0.005$). میزان حاملگی در بیماران با علت ناباروری ناشناخته ۱۵/۳ درصد بود، ولی در بیمارانی که آندومتر یوز داشته‌اند میزان حاملگی به‌طور معنی‌دار کم‌تر بوده است ($p < 0.05$). میزان حاملگی در سیکل‌های فقط با یک فولیکول پیش از تخمک‌گذاری به‌طور معنی‌داری کم‌تر از سیکل‌های با سه فولیکول بود ($p < 0.05$). نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه ما نشان داد در بیماران نازا با سن کم‌تر از ۴۰ سال، مدت زمان ناباروری کم‌تر از ۶ سال و ناباروری با منشا غیر آندومتر یوز، IUI با استفاده از کلومیفن و hMG روش مناسبی برای درمان بیماران نابارور است.

واژه‌های کلیدی: پارامترهای اسپرم، تحریک تخمدان، تلقیح داخل رحمی، ناباروری.

مقدمه

ایمونولوژیکی، ناباروری با علت مردانه و عامل ناشناخته می‌باشد [۱]. IUI معمولاً به عنوان یک مرحله بینابینی و آسان‌تر از بقیه روش‌های درمان ناباروری مانند لقاح آزمایشگاهی (IVF) و یا تزریق داخل سیتوپلاسمی اسپرم

امروزه تلقیح داخل رحمی اسپرم (Intrauterus insemination, IUI) یکی از روش‌های درمانی نازایی با علل، فاکتور سرویکال، عدم تخمک‌گذاری، آندومتر یوز، عامل